

Verkiezingsprogramma

2022-2026

Gemeentebelangen Bronckhorst

RUIMTE VOOR ELKAAR

GBB stelt de inwoner centraal. Boeren, Burgers en Buitenlui, in Bronckhorst leven we met ruimte voor elkaar.

We wonen in een prachtige, groene Gemeente in de Achterhoek. Zelfstandig, maar met oog voor haar regio. Bronckhorst is een krachtige gemeente, waar wordt gewoond, gewerkt en gerecreëerd. De komende jaren staan we voor grote beslissingen over gezonde financiën, een toegenomen woningdruk en de keuze voor een logisch aanbod van energie. Deze beslissingen nemen we samen met onze inwoners.

De bijdrage van GBB in het politieke landschap wordt geleverd , dankzij de prioriteiten, die door de inwoners worden gesteld. GBB ziet een ondersteunende overheid die actief luistert en meedenkt. De Openbare Ruimte is een schone, veilige en verzorgde Gemeentelijke woonkamer. Inwoners in de kernen en in het buitengebied kunnen zich vrij ontwikkelen, sporten, recreëren en ondernemen en is er, wanneer nodig, passende zorg, rekening houdend met eigen kunnen van de inwoner. Ook de komende vier jaar Schouder aan Schouder met ruimte voor elkaar.

1. Op weg naar de toekomst

Energie, Scholing en Biodiversiteit. De komende jaren zijn vooral duurzaam. GBB wil een optimale leefbaarheid met een slimme agrarische sector in een groene omgeving

De nabije toekomst vraagt om een aantal noodzakelijke en duidelijke oplossingen. Energietransitie, biodiversiteit, scholing en zorg zijn onderwerpen die komende jaren op de agenda staan.

GBB vindt dat we goed en duurzaam met het milieu en de natuur moeten omgaan. Om dat te bereiken moeten onze inwoners worden aangezet maatregelen te treffen die het milieu en de duurzaamheid van het gebied versterken. Er moet versterkt worden ingezet op isoleren van woningen, op aankoop van een warmtepomp per huishouden, op gebruik van zonne-energie en op kleine windturbines passend bij de kleinschaligheid van het gebied. Lokale opslag, opwek en gebruik zijn daarbij essentieel.

De overheid moet zich allereerst met voorlichting rond energie bezighouden, vervolgens kunnen onze inwoners met stimuleringsmaatregelen worden overgehaald te investeren in genoemde technieken. Eventueel ondersteund door lokale energiecoöperaties.

Aandacht is nodig voor een goede ruimtelijke invulling van gewijzigde vormen van duurzame energie als deze zichtbaar in het landschap is. Hierbij dienen goede afwegingen te worden gemaakt om de karakteristieke landschappelijke waarden, die onze gemeente zo bijzonder maakt, te behouden. Dit kunnen we alleen bereiken in goede samenspraak en nauwe samenwerking met inwoners en ondernemers in ons buitengebied. Zodat er een goede balans ontstaat en de leefbaarheid op het platteland nu en in de toekomst ook gewaarborgd is.

Het bedrijfsleven in Bronckhorst is divers in samenstelling. Het versterkt elkaar en vult elkaar aan. Landbouw, industrie, middenstand, dienstverlening en de recreatieve sector zijn de kracht van een vitale samenleving. Naar ons oordeel moeten initiatieven vanuit het bedrijfsleven, waar mogelijk, ondersteund worden. Gelet op de demografische ontwikkeling is het van groot belang om werkgelegenheid in dit gebied vast te houden door een leefgebied te creëren waarin werknemers van hier, maar ook van buiten, graag willen wonen en werken. Dit geldt voor die vorm van werkgelegenheid waar in dit gebied vraag naar is. Bijvoorbeeld in de zorg, maar ook de maakindustrie. Bedrijfsleven en scholen dienen samen op te trekken om zo gekwalificeerd personeel binnen te halen en vast te houden.

Omdat Bronckhorst een groot buitengebied heeft is het van belang ook daar bedrijfsmatige ontwikkelingen te faciliteren binnen duidelijk gestelde kaders. Dit geldt voor zowel de landbouw en veeteelt als ook de kleinschalige bedrijfsontwikkelingen in bestaande leegkomende boerderijen. GBB staat geen grootschalige intensieve veehouderij voor. Dat past niet in het fraaie coulissen- en IJssellandschap. Wel zien wij ruimte voor familiebedrijven, waarbij een zekere groei vanzelfsprekend moet zijn om levensvatbaar te kunnen blijven. GBB zoekt een weg naar optimale biodiversiteit met beperkt gebruik van gifstoffen en beperkte uitstoot.

Bereikbaarheid is voor het dagelijks leven van groot belang. Goed op elkaar aansluitend openbaar vervoer is daarom essentieel. Busverbindingen zijn er alleen in de noord-zuid richting van onze gemeente. Er is één treinstation (Vorden) en vervoer op maat (senioren en scholieren). Daarnaast zijn er verschillende busroutes die door vrijwilligers in stand worden gehouden. GBB vindt dat deze voorzieningen betaalbaar moeten blijven voor onze inwoners, niet in de laatste plaats om isolement te voorkomen.

De gemiddelde inwoner is afhankelijk van eigen vervoer. Ook daarin dient de Gemeentelijke Overheid haar taak goed op de pakken. Namelijk, veiligheid voor kwetsbare verkeersdeelnemers, fietsende schooljeugd, mensen die afhankelijk zijn van hulpmiddelen. Dat betekent dat wegdek en trottoir zich in goed orde bevinden. GBB kiest ervoor om binnen de kernen asfalt bij groot onderhoud te vervangen voor bestrating. Bij de inrichting van de openbare ruimte wordt expliciet rekening gehouden met horeca, toerisme en beweging op de fiets en te voet. Dit zal de veiligheid versterken en maakt handhaving beter mogelijk.

Hulpdiensten moeten snel en veilig op locatie aanwezig kunnen zijn. Door het centraliseren van hulpdiensten staan de aanrijtijden onder druk. Verkeersremmende maatregelen zijn niet altijd even doeltreffend en veelal een doorn in het oog van de hulpdiensten. Diverse situaties binnen de gemeentegrenzen moeten hiervoor kritisch worden beoordeeld en zo nodig aangepast.

2. Optimaal wonen, werken en leren

Daarom: bouwen naar behoefte, bereikbaar onderwijs en een vitale werkgelegenheid.

Verlaging van woningdruk is geen keuze, maar een bestuurlijke verplichting. GBB wil de juiste woning op de juiste plaats voor elke doelgroep, inclusief (sociale) huurwoningen. Er moeten woonwijken worden bijgebouwd voor inwoners met een sociale en economische binding. Bestemmingswijzigingen bieden kansen.

Dat Bronckhorst een krimpgemeente is, is inmiddels verleden tijd. Vraag en aanbod zijn niet meer in balans en de vraag naar woningen is ongekend hoog. We moeten bouwen. GBB wil verspreid over de jaren 3.000 woningen in Bronckhorst realiseren. Nader onderzoek naar demografische- en sociale ontwikkelingen is noodzakelijk om een antwoord te vinden op de huidige woningnood.

Bij zowel ouderen als jongeren wordt de wens uitgesproken om (samen) in de gemeente Bronckhorst te kunnen blijven wonen. Andere en nieuwe woonvormen kunnen hier een rol in vervullen, maar zeker ook (in combinatie met) al dan niet al leegstaande boerderijen, woningen, winkels en kantoren. Tegelijkertijd is de kwaliteit van woningen bepalend of we de zorg kunnen krijgen die we steeds vaker thuis zullen ontvangen en ook of we in 2030, als gepland, energieneutraal kunnen zijn.

GBB wil dan ook voor de toekomst:

- Dat het mogen bouwen van een woning niet afhankelijk mag zijn van iemands financiële mogelijkheden.
- Dat het voorkomen of oplossen van leegstaande boerderijen (VAB's, Vrijkomende Agrarische Bebouwing), zakelijk en maatschappelijk vastgoed onderdeel uitmaakt van de afweging waar, al dan niet, tijdelijke en/of andere woningen dan wel woonvormen kunnen worden toegevoegd, passend bij de wensen en behoeften van 'jong en oud'.
- Dat generaties voor elkaar kunnen zorgen door, naast of in combinatie met de mogelijkheid van een mantelzorgwoning, woningsplitsing in o.a. het buitengebied mogelijk te laten zijn.
- Dat in het buitengebied combinaties van wonen en werken in relatie tot het voorkomen of oplossen van leegstand mogelijk zijn.
- Dat in ieder geval nieuwe woningen levensloopbestendig en energieneutraal zijn, (nog) intensiever ingezet wordt op de levensloopbestendigheid en duurzaamheid van de bestaande woningvoorraad en tegelijkertijd ruimte wordt geboden voor woonvormen die het gat opvullen tussen zelfstandig thuis wonen en het verpleeghuis.

Creëren van een passend voorzieningenniveau voor onderwijs met inachtneming van ontwikkelingen, kwaliteit van onderwijs staat hierbij altijd voorop. Het in stand houden van primaire onderwijsvoorzieningen is afhankelijk van de bevolkingsontwikkelingen. Recent zijn in Bronckhorst enkele scholen gesloten en/of gefuseerd. Bij iedere toekomstige verandering is de kwaliteit van het onderwijs van doorslaggevend belang. Er moet een betere verbintenis tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt tot stand worden gebracht. Eerder in de onderwijscarrière van jongeren moet er kennis gemaakt worden met het bedrijfsleven. In het bedrijfsleven is er veelal een gebrek aan goed geschoold personeel. Onderwijs en her- om- en bijscholing zijn van groot belang om te kunnen blijven participeren in een snel veranderende samenleving en aansluitende arbeidsmarkt. De gemeente dient inwoners hierin te faciliteren en stimuleren.

3. Faciliterende en communicerende Gemeente

De lokale overheid is actief ondersteunend aan de inwoners. Bronckhorst is financieel gezond, kostenbewust en kijkt naar nut en noodzaak van uitgaven. Onderling vertrouwen en een persoonlijke benadering zijn kernbegrippen voor een optimaal luisterende Gemeente.

GBB streeft naar een meewerkende en meedenkende overheid. De Gemeente geeft altijd op tijd een antwoord, is niet anoniem en is actief ondersteunend.

Vanuit financieel perspectief is de Gemeente steeds meer belast geraakt met taken die vanuit de landelijke- en provinciale overheden worden doorgeschoven. Bronckhorst ontvangt middelen uit het gemeentefonds die veelal niet geormerkt zijn. De gemeente heeft daarmee de mogelijkheid om eigen prioriteiten te stellen afgestemd op de lokale situatie. Bronckhorst heeft een goed financieel beleid, gericht op een structureel sluitende begroting, een kostenbewuste en efficiënte dienstverlening en een verantwoord beheer van het eigen vermogen. Een goede en ambtelijke organisatie met voldoende capaciteit en kennis is dan ook fundamenteel.

Daarnaast dragen inwoners aan de Gemeentelijke begroting bij middels belastinggelden en vergoedingen voor Gemeentelijke diensten. Om een begroting op orde te houden dient echter niet alleen gekeken te worden naar de inkomsten, maar vooral naar nut en noodzaak van de uitgaven en efficiencybesparingen die mogelijk zijn, alvorens de belastingdruk, van onze inwoners en dienstverleningskosten te verhogen. GBB staat geen lastenverhoging voor.

Een open, transparante en tijdige informatie en communicatie met onze inwoners is van groot belang voor het verkrijgen van draagvlak en behouden van de gemeenschapszin. Tevens kunnen hiermee kostbare procedures, onvrede en rechtszaken worden voorkomen.

Communiceren staat voor het hebben van persoonlijk contact en het met elkaar in verbinding staan. Dit kan op veel manieren. Steeds vaker wordt ook door de gemeente gebruik gemaakt van digitale communicatie, waaronder sociale media. Hoewel, dit bij de huidige tijd past, is dit overwegend eenzijdig. Daarnaast zijn er inwoners die geen gebruik kunnen of willen maken van sociale media of e-mail om contact te leggen. Een persoonlijk gesprek moet daarom voor een ieder mogelijk blijven als (aangevoeld wordt dat) de betrokkene daar behoefte aan heeft, of als dat tot een beter resultaat van het contact leidt. Onderling vertrouwen is daarbij van groot belang. Dan kom je samen verder. Ideeën en voorstellen vanuit bijvoorbeeld bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties moeten serieus genomen en gefaciliteerd worden. Juist het benutten van deze eigen kracht versterkt de verbinding en betrokkenheid bij onze gemeente en gemeenschap

4. Sociaal Bronckhorst

Het belang van het individu om zich comfortabel te voelen, geldt voor iedereen. De Gemeente ondersteunt initiatieven uit de samenleving.

Zorg verlenen moet passen bij de omstandigheid van de ontvanger en de situatie.

GBB gaat uit van een passende ondersteuning van hetgeen inwoners nodig hebben, iedereen hoort erbij. De gemeente werkt mee aan een zo optimaal mogelijk welzijn. We geven om mensen, kennen een goed armoedebeleid en leveren passende zorg.

Gelet op de demografische ontwikkelingen in de Achterhoek en, Bronckhorst in het bijzonder, zal de druk op mantelzorgers aanzienlijk toenemen. Ook zij die werken in de zorg zullen worden geconfronteerd met een toenemende werklust. Waardering en een beloning naar deze groepen verdient een goede plek te krijgen. Toch zal het ingezette beleid van 'zo lang mogelijk zelfstandig thuis wonen' niet moeten doorslaan. Het belang van het individu om zich comfortabel te voelen is zeker zo belangrijk. Alternatieve woonvormen kunnen hierin ook een bijdrage leveren. GBB is van oordeel dat de uitvoering van de zorg moet blijven bij de professionals in het werkveld. Een compacte gemeente, die zorgt dat de initiatieven vanuit de samenleving worden ondersteund. GBB wil dat de cliënt één aanspreekpunt heeft, omdat hiermee veel communicatieproblemen voorkomen kunnen worden. Hoewel monitoren zeker belangrijk is en daarmee ook allerlei vormen van registraties, moet dit niet doorslaan naar bureaucratie. GBB is voorstander van een administratieve lastenverlichting voor de professionals die in de uitvoering werkzaam zijn.

Zorg verlenen aan de zorgvrager dient leidend te zijn en niet de financiële drijfveer van de overheid. Zorg moet daarom best passend bij de situatie zijn. GBB is er van overtuigd dat, met het tijdig maken van juiste keuzes bij een zorgvraag, indirect op langere termijn ook de financiële gevolgen veel gunstiger zijn. GBB staat voor optimale persoonlijke ontwikkeling, zorg verlenen is een samenwerking tussen verlener en verkrijger.

5. Leefbaar Bronckhorst

Naoberschap is een proactieve leefstijl.

Omdat verenigingen het smeermiddel van onze samenleving zijn, wil GBB meer ondersteunende maatregelen voor een zo breed mogelijk verenigingsleven. Ook recreëren doen we met ruimte voor elkaar.

GBB streeft naar een goede en gezonde leefbaarheid in alle kernen en het buitengebied met de juiste ondersteuning. Een bloeiend Verenigingsleven in de breedste zin is van groot belang voor een gezonde samenleving. Het is het netwerk en smeermiddel van individuele ontwikkeling en sociale cohesie. De vele vrijwilligers zetten zich op velerlei fronten belangeloos in voor hun omgeving. Dat moeten we als plattelandsgemeente koesteren. Toch geldt daarbij dat de rek niet eindeloos is en we als overheid moeten peilen of we niet te veel vragen van onze vrijwilligers, waardoor het elastiek knapt. GBB wil daarvoor ondersteuning met extra middelen.

Bijvoorbeeld met ondersteunen en geven van scholing voor bestuursleden.

- Faciliteren van activiteiten om het samenlevingsgevoel (naoberschap) te versterken.
- Opzetten van een basis subsidieverordening voor de verenigingen ter stimulering van het verenigingsleven;
- Vrijwillige initiatieven die de leefbaarheid bevorderen te ondersteunen, creativiteit te waarderen en samenwerking te stimuleren.

Leefbaarheid is echter een begrip dat door iedereen anders ingevuld kan worden. Het zegt iets over de aantrekkelijkheid van een bepaald gebied om daar te (komen) wonen, werken of blijven. GBB hecht daarbij grote waarde aan het gevoel van saamhorigheid, naoberschap, (digitale) bereikbaarheid van de gemeente, het kunnen voorzien in zorgbehoeften en een gezonde en veilige leefomgeving van onze inwoners. GBB ondersteunt lokale, vaak lang bestaande, tradities.

GBB wil een zo breed mogelijk publiek laten kennismaken met verschillende sporten die in onze Gemeente worden beoefend. Dit kan voor, zowel, jong als oud met een 'sport-probeerddag' in steeds een andere kern.

Recreatie is een volwassen bedrijfssector binnen de Achterhoek en Bronckhorst. Dat betekent dat deze sector zich moet realiseren dat veel zaken die in Bronckhorst zijn opgepakt, vrijwel direct een positieve bijdrage geeft aan deze sector. Denk aan het fietsnetwerk, knooppuntbebording voor fiets- en wandelroutes, maar ook paardenroutes.

GBB vindt dat op een aantal fronten toeristenbelasting een bijdrage kan leveren die indirect weer zou moeten worden geïnvesteerd in vrijwilligers die de recreatie- en horecasector versterken.